

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 4316

Warszawa, 28 kwietnia 2011 r.

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o rencie socjalnej.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Piotra Walkowskiego.

(-) Krzysztof Borkowski; (-) Stanisław Kalemba; (-) Jan Kamiński;
(-) Mieczysław Kasprzak; (-) Eugeniusz Kłopotek; (-) Adam Krzyśków;
(-) Jan Łopata; (-) Mieczysław Marcin Łuczak; (-) Stanisław Olas;
(-) Mirosław Pawlak; (-) Janusz Piechociński; (-) Marek Plura; (-) Józef Racki;
(-) Stanisław Rakoczy; (-) Wiesław Rygiel; (-) Tadeusz Sławecki;
(-) Aleksander Sopleński; (-) Franciszek Jerzy Stefaniuk; (-) Andrzej Sztorc;
(-) Piotr Walkowski; (-) Stanisław Witaszczyk.

USTAWA

z dnia ..... 2011 r.
o zmianie ustawy o rencie socjalnej

Art. 1. W ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, z późn. zm.¹) uchyla się art. 10.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 .....2011 r.

---

¹ Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 120, poz. 1252, z 2005 r. Nr 94, poz. 788, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, z 2007 r. Nr 120, poz. 818 i Nr 176, poz. 1241, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, z 2009 r. Nr 97, poz. 800, z 2010 r. Nr 40, poz. 229 oraz Nr 182, poz. 1228

UZASADNIENIE

I. Potrzeba i cel wydania ustawy

Powodem zgłoszenia nowelizacji polegającej na uchyleniu art. 10 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, z późn. zm.), dalej: „ustawa o rencie socjalnej” jest potrzeba zmiany aktualnej sytuacji zawodowej osób uprawnionych do renty socjalnej, którzy stanowią grupę około 248 tysięcy osób. Wszyscy są osobami z niepełnosprawnością, która w większości przypadków powstała w okresie od prenatalnego do 18 roku życia (w nielicznych przypadkach w trakcie nauki szkole wyższej albo w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej).

Jak wynika z powyższego osoby te poprzez wczesne naruszenie sprawności organizmu miały ograniczoną możliwość zdobywania doświadczenia zawodowego, kończenia kursów ułatwiających zatrudnienie, edukacji czy nabycia umiejętności interpersonalnych. Te czynniki są natomiast kluczowe w znalezieniu pracy w dzisiejszych realiach.

Ta grupa obywateli jest najgorzej traktowana spośród wszystkich grup mogących „dorobić” do otrzymywanych świadczeń. Mogą oni bez z utraty prawa do renty socjalnej zarobić najmniej ze wszystkich grup uprawnionych do rent i emerytur tj. 30% średniej krajowej, podczas gdy pozostałe wymienione grupy 70% średniej krajowej. Renta socjalna jest najniższym świadczeniem przyznawanym przez ZUS i stanowi 84% najniższej renty z tytułu niezdolności do pracy, czyli 525 zł netto.

Rencista socjalny, gdy osiągnie kwotę miesięcznego przychodu przekraczającą kwotę 961 zł brutto, (czyli ok.689 zł netto) traci całość świadczenia za dany miesiąc. Podczas gdy u innych grup uprawnionych do rent i emerytur przychód jest rozliczany w skali roku. Ponadto w przypadku tych grup kwota świadczenia zostaje pomniejszona o wielkość przekraczającą dopuszczalny dochód. Świadczenie zostaje zawieszona w ich przypadku w całości po przekroczeniu kwoty 130% średniej krajowej. Taka sytuacja prawna dodatkowo pogarsza sytuację rencistów socjalnych w stosunku do pozostałych rencistów i emerytów.

Procent zatrudnienia osób niepełnosprawnych w Polsce ciągle się podwyższa, jednak na dzień dzisiejszy osiągnął on wielkość 14,5 natomiast w Unii Europejskiej aktywnych zawodowo jest połowa obywateli z niepełnosprawnością.

Fakt, że rencista socjalny może być zatrudniony tylko na 0,69 etatu bez utraty prawa do renty socjalnej dodatkowo zmniejsza jego możliwości znalezienia pracy.

Powoduje to, że osoby z niepełnosprawnością w Polsce wykazują postawę bierną w zakresie poszukiwania pracy. Jednocześnie ponoszą oni wyższe koszty utrzymania własnego

(leków, transportu, sprzętu specjalistycznego, rehabilitacji itp.) Są to rzeczy tzw. pierwszej potrzeby, czyli niezbędne dla osoby niepełnosprawnej, których kosztów zdrowy obywatel nie ponosi i nie uwzględnia w miesięcznym budżecie. Są to wydatki od 700 zł – 2.000 zł miesięcznie a w ekstremalnych przypadkach nawet do 10.000 zł. miesięcznie. Dlatego wśród rencistów, a zwłaszcza rencistów socjalnych, którzy nigdy nie pracowali dominuje strach przed utratą pewnego świadczenia (525 zł netto) na rzecz niepewnej pracy, przeważnie na okres próbny. Sytuację tę dobrze obrazuje statystyka rencistów socjalnych poszukujących pracy. W roku 2002 pracy poszukiwało 11 911 rencistów socjalnych, co stanowiło 5% ogółu pobierających wtedy rentę socjalną (230 tys.). Po wprowadzeniu przez rząd SLD w 2003 r. miesięcznego limitu dochodu w wysokości 30% średniej krajowej dla rencistów socjalnych, ich liczba jako poszukujących pracę spadła do 1 722 osób. W 2010 r. liczba rencistów socjalnych poszukujących pracę wynosiła 4 194 osób, co stanowiło 1,7% ogółu rencistów socjalnych.

Powyżej opisana sytuacja wskazuje na zasadność uchylecia art. 10 ustawy o rencie socjalnej, co umożliwi aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych. Można zakładać, że taki stan prawny przywróci zainteresowanie podjęciem pracy wśród rencistów socjalnych do stanu sprzed roku 2003 czyli 5,2% tj. ok. 13 000 rencistów socjalnych. Biorąc pod uwagę dane statystyczne roczny koszt proponowanej zmiany wyniósłby nie więcej niż 11.000.000 zł, które znalazłyby pokrycie w budżecie PFRON.

II. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

Zgodnie z art. 10. ustawy o rencie socjalnej prawo do renty socjalnej zawiesza się w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, uważa się zatrudnienie, służbę, o której mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie działalności pozarolniczej. Za przychód, w przypadku prowadzenia działalności pozarolniczej uważa się przychód stanowiący zadeklarowaną podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.). Za przychód uważa się również kwoty pobranych zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego oraz wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego, zasiłku wyrównawczego i dodatku wyrównawczego.

Ponadto prawo do renty socjalnej ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu innego niż wymieniony powyżej, zaliczonego do źródeł przychodów podlegających

opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.), z zastrzeżeniem art. 9 ust. 1 i 2, lub osiągnięcia przychodów z tytułu umowy najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, opodatkowanych na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Prawo do renty socjalnej zawiesza się za miesiąc, w którym zostały osiągnięte przychody w łącznej kwocie wyższej niż 30 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do celów emerytalnych.

Osoba pobierająca rentę socjalną lub jej przedstawiciel ustawowy są obowiązani niezwłocznie powiadomić organ wypłacający rentę socjalną o osiągnięciu przychodu w kwocie powodującej zawieszenie prawa do renty socjalnej. Powiadomienie następuje w formie pisemnego oświadczenia. W przypadku gdy składki na ubezpieczenia społeczne są odprowadzane przez płatnika składek, osoba pobierająca rentę socjalną jest obowiązana do przedstawienia zaświadczenia określającego kwotę przychodu.

Organ wypłacający rentę socjalną może wystąpić do urzędu skarbowego o przekazanie informacji o wysokości przychodów objętych podatkiem dochodowym od osób fizycznych lub zryczałtowanym podatkiem dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne lub informacji o opodatkowaniu działalności na zasadzie karty podatkowej w celu dokonania weryfikacji oświadczenia złożonego przez osobę pobierającą rentę.

III. Różnica pomiędzy dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym

Różnica polega na skreśleniu art. 10 ustawy o rencie socjalnej, co umożliwi podjęcie pracy zarobkowej osobom uprawnionym do renty socjalnej bez ograniczeń uregulowanych we wskazanym przepisie.

IV. Przewidywane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne

Wejście w życie ustawy będzie miało wpływ na budżet państwa. Biorąc pod uwagę dane statystyczne roczny koszt proponowanej zmiany wyniósłby nie więcej niż 11.000.000 zł. Skutki finansowe zostały szczegółowo przedstawione w punkcie V uzasadnienia.

Zaproponowane rozwiązania pozwolą na aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych. Można zakładać, że taki stan prawny przywróci zainteresowanie podjęciem pracy wśród rencistów socjalnych do stanu sprzed roku 2003 czyli 5,2% tj. ok. 13 000 rencistów

socjalnych. Realizacja spowoduje większe zainteresowanie osób niepełnosprawnych podjęciem pracy zawodowej, przez co zwiększy ich aktywność zawodową i życiową.

Wejście w życie projektu ustawy może wpłynąć na rynek pracy w ten sposób, że będzie w nim aktywnie uczestniczyło więcej osób niepełnosprawnych.

Wejście w życie ustawy zwiększy konkurencyjność na rynku pracy i usług co poprawi stan gospodarki.

Wejście w życie ustawy zlikwiduje ograniczenia uregulowane w art. 10 ustawy o rencie socjalnej.

V. Wskazanie źródeł finansowania, jeżeli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Przedmiotowe zmiany ustawy spowodują konieczność zabezpieczenia w budżecie PFRON kwoty 11 mln zł na aktywizację zawodową.

VI. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych

Ustawa nie wymaga wydania aktów wykonawczych.

VII. Oświadczenie o zgodności projektu ustawy z prawem Unii Europejskiej albo oświadczenie, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej

Projektowana regulacja jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

VIII. Informacja o wynikach przeprowadzonych konsultacji oraz o przedstawionych wariantach i opiniach

Projekt nie został poddany konsultacjom w myśl art. 34 ust. 3 Uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2009r. Nr 5, poz. 47, z późn. zm.).

Warszawa, 5 maja 2011 r.

BAS-WAPEiM-1057/11

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Piotr Walkowski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2009 r. Nr 5, poz. 47, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy przewiduje zmianę ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, ze zmianami). Zmiana polega na uchyleniu art. 10. Przepis art. 10 ustawy przewiduje zawieszenie prawa do renty socjalnej w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej ubezpieczeniu społecznemu, a także innej działalności opodatkowanej podatkiem dochodowym.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii, o których mowa w projekcie ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Przepisy projektu nie należą do materii regulacji prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 5 maja 2011 r.

BAS-WAPEiM-1058/11

Pan
Grzegorz Schetyna
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy
poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej (przedstawiciel
wnioskodawców: poseł Piotr Walkowski) jest projektem ustawy
wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt ustawy przewiduje zmianę ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268, ze zmianami). Zmiana polega na uchyleniu art. 10. Przepis art. 10 ustawy przewiduje zawieszenie prawa do renty socjalnej w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej ubezpieczeniu społecznemu, a także innej działalności opodatkowanej podatkiem dochodowym.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej **nie jest projektem ustawy wykonującej** prawo Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, dnia 31 maja 2011 r.

991100/0220-73/2011/KD

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 31. 05. 2011

Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W związku z otrzymanym do opinii, przy piśmie z dnia 13 maja br., znak: GMS-WP-173-102/11, poselskim projektem **ustawy o zmianie ustawy o rencie socjalnej**, uprzejmie informuję, z punktu widzenia wykonawcy, że uchylenie art. 10 w ustawie o rencie socjalnej powoduje konieczność dokonania zmiany w art. 15 tej ustawy, poprzez usunięcie, w pkt 1 tego przepisu, odesłania do art. 104 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

2

podpisany,

z up. Prezesa Zakładu
CZŁONEK ZARZĄDU
Mirosława Boryczka